

Asia: VN/11385/2020

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Toimiala- tai etujärjestö

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

- **Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse**

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (strategian luku 2.1)

-

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

Päästökauppasektori (kappale 2.1.1.)

Uudet linjaukset

EU:n päästökaupan korostaminen päästökauppasektorin päästöjen vähentämisen keinona ei voida pitää uutena linjauksena. Epäselväksi jää myös se, miten ehdotettu linjaus vaikuttaisi Suomen toimintaan EU-tason lähivuosien päätöksenteossa. EU:n päästökauppaa uudistetaan juuri nyt komission kesällä 2021 julkaiseman ehdotuksen pohjalta, eikä ole odotettavissa, että direktiiviä avattaisiin uudestaan ennen kansallisen Energia- ja ilmastostrategian seuraavaa päivitystä.

WWF:n mielestä Suomen ei ole tarpeen korostaa erityisesti päästökauppasektorin päästövähennystavoitteiden kiristämisen tarvetta. Muutoksen haasteet ovat monessa mielessä

suuremmat taakanjakosektorilla ja maankäyttösektorilla. WWF korostaa erityisesti päästökauppasektorin ja maankäyttösektorin väliseen suoraan linkkiin kotimaisen biomassan käytön kautta. Päästökauppasektorilla tapahtuvan biomassan polton ilmastovaikutukset näkyvät maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöinventaariossa.

Suomen tulee perinpohjaisesti uudistaa joustoja koskevat poliittiset linjauksensa. Sektorien välisten joustojen käytöstä tulee luopua. Päästövähennyksiä ei tule enää jatkossa korvata nieluja vahvistamisella. Päästövähennyksiä tulee jatkaa ja nieluja vahvistaa toisistaan riippumatta.

WWF katsoo, että jo päätetyn vähähiilisen rakentamisen säädöstiekartan toimeenpanon jatkamista ei voida pitää uutena linjauksena. Sen lisäksi vaikutukset kohdistuvat merkittävässä määrin päästökaupan ulkopuolisille sektoreille, joten linjauksia on syytä esitellä jossain muualla kuin kappaleessa 2.1.1. Sinänsä WWF pitää hallituksen vähähiilistä rakentamista koskevia linjauksia kannatettavina.

Aikaisemmin päätetyt linjaukset

Nykyisen hallituksen aiemmin tekemä linjaus, jonka mukaan teollisuuden päästöjen vähentäminen tapahtuu pääosin toimialojen vähähiilitiekarttojen pohjalta, on päivitettävä. Hallitus ei voi pelkästään luottaa siihen, että toimialat toteuttavat vapaaehtoisesti tiekartoissa esiteltyjä toimenpiteitä. Lisäksi WWF huomauttaa, että kaikkien vähähiilisyystiekarttoihin sisältyvien toimenpiteiden täysimääräinen toteutuminen tarkoittaisi hakkuutasoja, jotka olisivat ilmasto- ja biodiversiteettivaikutuksiltaan tuhoisia ja kestäväen puuntuotannon kannalta mahdottomia. WWF:n mielestä vähähiilisyystiekarttojen päivytystä tulee koordinoita huomattavasti tiukemmin kuin ensimmäisellä kierroksella.

WWF huomauttaa, että Hallituksen esitys energiaintensiivisten yritysten sähköistämistueksi (HE 36/2022 vp) ei valitettavasti varmista, että valtion varoja käytettäisiin lisäksi investointeihin.

Maankäyttösektori (2.1.3)

Kohdassa ”jo aikaisemmin päätetyt linjaukset” viitataan taakanjakosektorin ja maankäyttösektorin väliseen joustoon, joka käytännössä tarkoittaa päästövähennysten korvaamista nieluilla. WWF:n mielestä tämä linjaus tulisi muuttaa.

WWF yhtyy linjaukseen, jonka mukaan Suomen maankäyttösektori kytketään entistä tiiviimmin osaksi kansallista ilmasto- ja energiapolitiikan suunnittelua. Tämä on hyvin perusteltua, sillä biomassan polton kasvihuonekaasupäästöt kuuluvat maankäyttösektorin päästötilastoihin.

2) Uusiutuvan energian edistäminen (strategian luku 2.2)

-

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

Uudet linjaukset:

WWF katsoo, että teknisiin nieluihin kohdistuvat tuet tulisi pitää tiukasti erillään uusiutuvan energian tuista.

WWF:n mielestä liikennepolttoaineiden jakeluvuoroitusta olisi syytä korvata tarkoituksenmukaisemmilla ohjaukeinoilla, kuten fossiilisten liikennepolttoaineiden päästökaupalla. Liikennepolttoaineiden päästökauppa tulee ulottaa myös työkoneisiin.

Monet luonnoksen uusista linjauksista on kirjoitettu muotoon ”Selvitetään”, mikä viittaa siihen, että ehdotukseen liittyy vielä merkittävää epävarmuutta. WWF:n mielestä selvitettävät toimenpiteet on syytä selvästi erottaa toimenpiteistä, joiden toimeenpanoon voidaan ryhtyä vielä tällä hallituskaudella.

WWF suhtautuu myönteisesti tuulivoiman lisärakentamiseen paikoissa, joissa tuulivoimaloiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä, mutta pitää kyseenalaisena ehdotettua linjausta, jonka mukaan sääntelyä ja hallinnollisia prosesseja kehitetään niin, että ne takaavat riittävän investointivarmuuden hankekehittäjille. WWF:n mielestä voimassa oleva ympäristölainsäädäntö luo erittäin tarpeellisia ekologisia reunaehdoja tuulivoimarakentamiseen.

Linjauksissa mainitaan bioenergian tuotannon edistämistä, muun muassa hankintaketjua ja logistiikkaa vahvistamalla. Näitä linjauksia on syytä täsmentää huomattavasti huomioiden kestävän biomassan rajallisuuden ja kaskadiperiaatteen. WWF kannattaa linjausta, jonka mukaan on vältettävä, että ainespuuta ohjautuu polttoon. Lisäksi olisi syytä välttää metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaan järeän lahopuun ohjaamista polttoon.

Luonnoksen mukaan selvitettäisiin mahdollisuuksia parantaa pienten ja keskisuurten yritysten osallistumista pitkäaikaisiin sähkönostonsopimuksiin (PPA-sopimukset). WWF suhtautuu myönteisesti PPA-sopimuksiin, mutta katsoo, ettei luonnoksessa esitetä perusteluja valtion aktiiviselle roolille.

WWF pitää kannatettavana linjausta, jonka mukaan erityisesti lämmöntuotantohankkeiden energiatuissa tulisi etusijalla olla muut kuin polttoon perustuvat teknologiat.

Hallituskaudella jo aikaisemmin päätetyt linjaukset:

Luonnoksessa ei ole mainittu, että hallitus on päättänyt väliaikaisesti alentaa liikennebiopolttoaineiden jakeluvuoroitusta vuosina 2022-2023 ilman kompensoivia ilmastopoliittisia ohjaukeinoja. Tässä yhteydessä olisi myös syytä avoimesti kertoa tämän päätöksen ennakoituja vaikutuksista tieliikenteen päästöihin.

3) Vety ja sähköpolttoaineet (strategian luku 2.3)

-

Avoin vastaus vetyä ja sähköpolttoaineita koskien

WWF Suomi kannattaa linjausta siitä, että investoinneilla vedyn ja sähköpolttoaineiden arvoketjuun ensisijaisesti huomioidaan ensivaiheessa Suomen omat vähähiilisyystavoitteet. Sen sijaan WWF pitää kyseenalaisena sitä, ettei kolmen keskeisen alan (teollisuus, sähkön ja lämmön tuotanto sekä liikenteessä) välillä tehdä priorisointia. WWF korostaa, että sähkön ja lämmön tuotannossa vety ei ole välttämätön resurssi ja liikenteessä vetyä saatetaan tarvita lähinnä raskaan liikenteen ja meriliikenteen käyttövoimien tuotannossa.

Vetylaaksot ovat hyvä lähtökohta innovaatioidenkin kannalta ja kannattavuus on helpompi saavuttaa ilman kaukosiirron infrastruktuurin kustannuksia, kompleksisuutta ja häviöitä. Pohjanlahden alueella toki rajat ylittävät verkostot ovat vedylle luontevia kuten sähköllekin. Vetyputket voivat ratkaista vedyn tuotannon ja kysynnän tasaustarpeita niin maantieteellisesti kuin varastointikyvylläänkin, siksi demohankkeet kannustettavia.

Valtion roolia vetytaloudessa olisi syytä täsmentää tässä strategiassa. Ottaen huomioon, että kaasuverkko on luonnollinen monopoli, valtiolle sopisi luontevasti vetyverkon omistajan rooli.

Sähkölaitteiden osalta tuntuisi loogiselta suosia pääosin hiilettömiä energiankantajia vetyä ja ammoniakkia, koska ei ole järkevää päästää jo kerran talteen otettua hiilidioksidia uudelleen karkuun, ja koska kokonaishyötysuhde synteettisillä hiilivedyillä on huono.

Elektrolyyserien tavoitekapasiteetit 200 MW vuonna 2025 ja 1000 MW (noin 5 TWh 50 prosentin käyttöasteella) vuonna 2030 ovat hyvä alku, mutta silti vain noin puolet potentiaalisesta terästeollisuuden ja öljynjalostuksen kysynnästä Suomessa. EU:n nykyisen vetystrategian tavoite on 40 GW vuonna 2030.

Terästeollisuuden vetytelkistys ja öljynjalostus ovat suurimmat potentiaaliset vihreän vedyn teolliset käyttäjät. Näissä prosesseissa puhdas vety kilpailee hiilidioksidin talteenottoon perustuvien prosessien kanssa.

Vedyn pilotointi raskaassa maantieliikenteessä ja vesiliikenteessä on luontevaa Suomen olosuhteissa. Sen sijaan WWF:n mielestä hallituksen ei pidä asettaa määrällistä tavoitetta sähköpolttoaineiden osuudesta kaikista liikennepolttoaineista (esimerkiksi luonnoksessa mainittu 3 % vuoteen 2030 mennessä). Ensisijainen uusi ohjauskeino fossiilittoman liikenteen edistämiseksi tulisi olla fossiilisten liikennepolttoaineiden päästökauppa. WWF arvioi, että liikenteen sähköistyminen tulee etenemään hyvin nopeasti 2020-luvulla. Sähkölaitteiden tavoitteet tulee asettaa suhteessa polttoaineiden kokonaismäärään.

WWF arvioi, että vedyn sekoittaminen kaasuverkkoon voi olla järkevä välivaiheen ratkaisu tuulivoiman tasaukselle ja päästöjen vähentämiselle. Suomessa kehitetään turbiineja, jotka voivat käyttää kaasuja erilaisilla sekoitussuhteilla sähkön tuotantoon.

4) Energiatohokkuuden edistäminen (strategian luku 2.4)

-

Avoin vastaus energiatohokkuuden edistämistä koskien

Energiatohokkuuden parantaminen on ensiarvoisen tärkeä osa Suomen energia- ja ilmastopolitiikkaa. Valitettavasti tältä osin ehdotettu strategia on epäselviä. Uusiin linjauksiin on sisällytetty useita jo tehtyjä päätöksiä, kuten Suomen CAP-suunnitelmaan sisältyvät energiatohokkuustoimet. Kokonaiskuvaa hämärtävät myös asiat, joita ei voi pitää strategisesti merkittävänä kannanottoina, kuten esimerkiksi ”Rakennusten älyvalmiusindikaattorin testausvaiheen käynnistämisestä tehdään päätös toteutettavuusselvityksen valmistumisen jälkeen”

Luonnoksesta puuttuu monia tärkeitä näkökulmia, kuten esimerkiksi sähkön ja lämmön hinnan vaikutus haluan panostaa energiatohokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Strategialuonnos nojaa hyvin vahvasti vapaaehtoiseen energiatohokkuussopimukseen, joiden vaikuttavuutta ei ole arvioitu riittävästi. Tästä osiosta puuttuu perusteellinen analyysi siitä, miten EU:n energiatohokkuusdirektiivin (EED) uudistus voisi merkitä Suomelle.

Sähkön kulutusjouston parantamiseen tulisi myös kiinnittää hyvin paljon enemmän huomioita.

5) Energian toimitus- ja huoltovarmuus (strategian luku 2.5)

-

Avoim vastaus energian toimitus- ja huoltovarmuutta koskien

2.5.1

Vesivoiman merkitys Suomen sähköjärjestelmälle on tunnustettu jo pitkään, kuten myös vesivoiman haitalliset vaikutukset vesiluontoon. Kumpakin näkökulmaa tulee jatkossakin huomioida tasapuolisesti, ja tältä osin luonnos on varsin puutteellinen. WWF korostaa, että uusia vesivoimaloita ei tarvita Suomen sähköverkon toimivuuden varmistamiseksi ja että jo käytössä oleviin voimaloihin tulee rakentaa vaelluskalojen liikkumista mahdollistavia järjestelmiä ja turvata riittävä virtaus niissä.

2.5.2 Sähkö

Kappaleesta puuttuu tärkeä kulutusjoustonäkökulma.

2.5.3

WWF Suomi huomauttaa, että energiaintensiiviselle teollisuudelle suunnatun sähköistämistuen avulla valtio voisi vähentää teollisuuden riippuvuutta fossiilisesta kaasusta. Valitettavasti Hallituksen esitys (HE 36/2022 vp) ei sisällä mekanismeja, jotka takaisivat tuettujen investointien lisäisyyden.

Hallitus on myös tehnyt merkittäviä linjauksia biokaasun tuotannon edistämiseksi. WWF ehdottaa, että biokaasun roolista kaasuverkon huoltovarmuudessa olisi syytä tehdä linjauksia tässä strategiassa.

2.5.5

WWF:n mielestä uusia tukia metsäteollisuuden raaka-aineen tuotantoon ei tarvita, vaan metsänhoidon kustannukset tulisi ottaa huomioon puun markkinahinnoissa. Suomalaisen metsäteollisuuden kannattavuus on hyvällä tasolla, eikä valtion ole tarpeen subventoida raaka-aineen tuotantoa. Nuoren metsän hoidon tuki on myös lämmön tuotannon näkökulmasta kyseenalainen, sillä päästökauppa korottaa kilpailevien polttoaineiden, eli kivihiilen ja turpeen hintaa. Energiapuuta korjataan jatkossakin sopivasti metsistä, jos hakkeesta maksettava hinta on siihen kannustava. WWF muistuttaa, että markkinaehtoisuudesta johtuvat mahdolliset lämmön hinnan korotukset loisivat tehokkaat kannustimet lämmitysenergian säästöön. Siinäkin tilanteessa energiaköyhyyttä olisi ehkäistävä tehokkailla sosiaalisin perustein myönnettävillä kompensatioilla.

Luonnoksen vahvaa fokusta metsäbiomassan polttoon perustellaan väitteellä, että lämmöntuotannossa polttoon perustumattomat tekniikat olisivat vasta kehittymässä. WWF:n mielestä tästä tulisi vetää johtopäätös, että polttoon perustumattomaan lämmöntuotantoon tulisi huoltovarmuusnäkökulmasta panostaa entistä enemmän voimavarojan sen sijaan, että kiinnitetään huomiota metsäbiomassan terminaaliverkoston ja uusien metsäteiden rakentamiseen.

6) Ydinenergian käyttö (strategian luku 2.6)

-

Avoin vastaus ydinenergian käyttöä koskien

Mahdollisesti lähiaikoina käyttöönotettava Olkiluoto 3 ydinvoimala on rakennettu nykyaikaisten turvallisuusvaatimusten mukaiseksi, mikä heijastuu hankkeen toteutuskustannuksiin ja siten tuotetun sähkön hintaan. Tämän tyyppisten laitosten suunnitteluun ja valvontaan on Suomessa panostettu hyvin tuloksin. Suomen vanhojen ydinvoimaloiden tekninen käyttöikä lähestyy loppuaan, vaikka sitä korjausinvestoinneilla voitaisiinkin jonkun verran jatkaa. Tässä tilanteessa on kyseenalaista luoda odotuksia täysin uudenlaisille SMR-tyyppisille laitoksille.

7) Energiamarkkinoiden kehittäminen (strategian luku 2.7)

-

Avoin vastaus energiamarkkinoiden kehittämistä koskien

2.7.2

Luonnoksen mukaan strategiassa otettaisiin vahvasti kantaa niin sanotun ”yhden laskun mallin” puolesta. WWF:n mielestä on huomattava riski, että muutos vähentäisi kuluttajien mahdollisuuksia antaa markkinoille signaalia sähkötuotannon menetelmiä koskevista preferensseistään. Sähköverkko on jatkossakin luonnollinen monopoli ja siksi nykyinen malli, jossa sähkön jakelu ja tuotanto on eriytetty, on hyvin perusteltu. Yhden laskun malli voi tarjota jakeluverkon monopoleille mahdollisuuksia ehkäistä kilpailua ja ympäristöperustaista sähkötuotteiden segmentointia.

2.7.4

Tätä kappaletta olisi päivitettävä KAISU-päätösten pohjalta siten, että öljylämmityksestä luopumisen kaikki ohjauskeinot käsitellään selkeänä kokonaisuutena.

Hajautetun, uusiutuviin energialähteisiin perustuvan lämmöntuotannon (ml. hukkalämpö) liittäminen kaukolämpöverkkoihin on WWF:n mielestä priorisoitava systeemitason muutos. Tällä hetkellä eri sidosryhmillä on toisistaan poikkeavia käsityksiä kaukolämpöverkkojen haltioiden suhtautumisesta, mikä vaikeuttaa poliittisten päätösten tekemistä.

8) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (strategian luku 2.8)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

-

9) Verotus (strategian luku 2.9)

-

Avoin vastaus verotusta koskien

WWF on pettynyt siitä, että verotuksen osalta luonnoksessa ei ole yhtään uutta linjausta. Nykyinen hallitus on tehnyt useita uudistuksia, mutta esimerkiksi liikenteen ympäristöperustainen vero-ohjaus kaippaa päivitystä.

WWF:n mielestä hallituksen jo aikaisemmin tehtyjen linjausten esittelyssä olisi syytä eritellä omaksi kokonaisuudeksi toimenpiteet, jotka lisäävät päästöjä tai jotka ovat muuten ilmastopoliitiikan tavoitteiden kannalta haitallisia. Näitä ovat esimerkiksi energiaturpeen verottoman käytön määräaikaisten korotukset.

10) Ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistaminen (strategian luku 2.10)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ilmastomuutokseen sopeutumista koskien

WWF toteaa, että ilmastolain mukainen kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumisen suunnitelman (KISS) päivitysprosessi on käynnistynyt. WWF ei näe tarpeelliseksi lausua asiasta tässä yhteydessä.

11) EU-vaikuttaminen (strategian luku 2.11)

-

Avoin vastaus EU-vaikuttamista koskien

EU-tason ilmastopoliittisilla päätöksillä on hyvin merkittävä vaikutus Suomeen. Sikäli on perusteltua käsitellä EU-vaikuttamista osana kansallista Energia- ja ilmastopoliittista strategiaa, mutta ehdotettujen linjausten poliittinen merkitys jää epäselväksi.

WWF pitää nykyistä Suomen EU-asioiden kannanmuodostuksen prosessia pääasiassa hyvänä. Kannat valmistellaan vuorovaikutuksessa hallituksen ja eduskunnan välillä ja monilla sidosryhmillä on mahdollisuus antaa näkemyksiään ehdotuksiin. Luonnoksessa ei kerrota mikä ehdotettujen linjausten vaikutus nykyiseen kannanmuodostukseen olisi.

WWF pitää oikeansuuntaisena linjausta siitä, että päästöjen vähentämisen on oltava ensisijainen tavoite, mutta huomauttaa, että Suomen vahva kannatus LULUCF-joustoihin on räikeässä ristiriidassa tämän linjauksen kanssa.

1) Ilmastotavoitteiden saavuttaminen (strategian luku 3.1)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ilmastotavoitteiden saavuttamista koskien

-

2) Valtiontalousvaikutukset (strategian luku 3.2)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus valtiontalousvaikutuksia koskien

-

3) Kansantalousvaikutukset (strategian luku 3.3)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus kansantalousvaikutuksia koskien

-

4) Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset (strategian luku 3.4) sekä sukupuolivaikutukset (strategian luku 3.5)

En ota kantaa näihin osa-alueisiin

Avoin vastaus perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia sekä sukupuolivaikutuksia koskien

-

5) Vaikutus energiajärjestelmään (strategian luku 4)

-

Avoin vastaus energiajärjestelmävaikutuksia koskien

Energiatehokkuutta kuvaavassa kappaleessa (4.2.2) on erittäin kyseenalainen kannanotto siitä, että energiatehokkuuden huomioimista olennaisempaa olisi panostaa sähkön ja lämmön tuotannon vähäpäästöisyyteen. WWF Suomi halua korostaa, ettei ole mitään takeita siitä, että ympäristölle haitattomia tapoja tuottaa sähköä ja lämpöä olisi nopeasti käyttöön otettavissa 1,5 asteen ilmastotavoitteen saavuttamisen kannalta merkityksellisessä aikataulussa. Siksi olisi äärimmäisen tärkeää pyrkiä vähentämään kokonaisenergian kulutusta. Energiatehokkuuden parantaminen on siten vähäpäästöisen energiajärjestelmän perusedellytys.

Tuontihakkeen huoltovarmuusongelmia ei ole riittävästi huomioitu kappaleessa 4.5.3.

Suomen vetyst strategia

-

Avoin vastaus Suomen vetyst strategiaa koskien

Luonnoksessa todetaan perustellusti, että vety ei ole energialähde vaan energiansiirrin. WWF näkee, että vedyllä voi olla tärkeä rooli etenkin teollisten prosessien dekarbonisaatiossa, mutta haluaa kiinnittää huomiota vedyntuotannon ja mahdollisten muunnosten suureen energiankulutukseen. Energia- ja ilmastostrategiassa olisi hyvä syvällisemmin selostaa vedyntuotantoon (sekä vetyä raaka-aineena käytettävään niin sanottujen sähköpolttoaineiden tuotantoon) tarvittavia energiamääriä, etenkin jos kyse on sähköistä (elektrolyysi).

Halvan sähkön olosuhteissa päästötön vety on kasvavassa määrin kilpailukykyistä. Tästä seuraa tarve kehittää varastointi- ja siirtoratkaisuja sekä tarve mitoittaa elektrolyyserikapasiteetti yli keskimääräisen tarpeen.

Suomalaiset kaukolämpöverkot tarjoavat hyvän mahdollisuuden elektrolyysereiden ja vetyturbiinien häviöiden ja hyödyntämiseen.

Avoin vastaus muita Ilmasto- ja energiastrategian osia koskien

WWF Suomen mielestä luonnoksen rakenteessa on kaksi perustavanlaatuaista ongelmaa:

Ensinnäkin valmistelussa on pyritty luomaan kokonaiskuva ilmastopolitiikasta, mukaan lukien lakisääteisiin suunnitelmiin (MISU ja KAISU) kuuluvat sektorit. KAISU valmistui vasta tämän vuoden alussa ja MISU:n valmistelu on vielä nyt (toukokuu 2022) pahasti keskeneräinen. Taakanjako- ja maankäyttösektorien sisällyttäminen EIS-dokumenttiin luo huomattavan paljon päällekkäisyyttä ja epäselvyyttä. Tämän ongelman syntymistä WWF on ennakoanut muun muassa uuden ilmastolain valmistelun yhteydessä. Hallituksen tulisikin vetää tästä pikaisia johtopäätöksiä ja valmistella ilmastolain muutosesityksen, jonka myötä Energia- ja ilmastostrategialle luodaan looginen paikka ilmastopoliittisessa suunnittelujärjestelmässä.

Toiseksi valtaosa strategian sisällöstä on hallituksen jo tehtyjen linjausten esittelyä. Näin ollen luonnoksesta on erittäin vaikeaa muodostaa kokonaiskuva tavoitellusta muutoksesta nykytilanteeseen nähden. Lisäksi niin kutsutuista ”uusista” linjauksista huomattava osa on muotoiltu muotoon ”selvitetään”.

WWF haluaa muistuttaa, että fossiilisten polttoaineiden (mukaan luettuna turve) käytöstä olisi luovuttava hyvin nopeassa aikataulussa ja lisäksi hiilinielujen vahvistamista olisi nostettava keskeiseksi tavoitteeksi. Tältä osin luonnos on lähtökohdiltaan vajavainen.

Nordman Bernt
WWF Suomi